Bentiaraq Ottosen UKA 2026/328-1

Atassut 10. November 2026

Qimusserluni umimmanniarnermut immikkut ilassutitut pisassiissummik aalajangersaanissamik siunnersuuteqarnissamut Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2027-mi saqqummiussinissaannik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Ilassutitut pisassiissutit annertussusaat kiisalu qanoq ilusilersuilerneqarnissaanik agguaanneqarnissaallumillu biologit siunnersuinerat aammalu soqutigisaqaqatigiit attuumassuteqartut tamaasa suleqatigalugit aalajangersarneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut)

Atassut isumaqarpoq nunatsinni ileqqorisagut aamma piorsarsimassutitsinnut attuumassuteqartut ineriartortinneqartariaqartut. Ileqqutoqqavut piniariaatitsinnullu pingeeruteqarpoq qimusserluni uummasunik piniarnerit aallaaviunissaat, tamakkua ileqqutoqqatsinni aallaaviusut.

Qimusserluni piniarneq piniariaasiinnaanngilaq, aammali kalaallit inuunerannut, pinngortitamut ataqatigiinnermut kiisalu kinguaariinniiit kinguaariinnut ingerlateqiinneqartartunut piorsarsimassutitsinnut kingornussanut ilaapput. Taamaattumik ileqqutoqqat taamaattut attatiinnarneqarnissaat, ineriartortinneqarnissaat kinguaariinnullu ingerlateqqinnissaat Atassutip pingaartitaasa ilagaat.

Nunatsinni qimusserluni piniarneq oqaluttuarisaanermi pingaaruteqartutut inissisimavoq. Siuaatta qimmit qimuttut atorlugit piniartarnerat inuuniarnermut pingaaruteqarpoq, aamma ilisimasat, misilittakkat piniariaatsillu ukiuni amerlasuuni ineriartortinneqarsimallutik. Soorlu qajaq aamma ukiorpassuit piniarnikkut inuussutissarsiornermi atorneqartartoq, aamma ineriartortinneqarluni ingerlanneqartoq. Tamanna piorsarsimassutsikkut kingornussatsinnut pingaarutilimmik ilaavoq, taamaattumik qimussimik piniarneq tammatsaaliorneqartariaqarpoq, assersuutitut aamma qajaq assigalugu inissisimanissaa tamatsinnut pingaartuuvoq.

Nunatsinni piniariaatsit nutaaliaasut ineriartortinneranni ileqqutoqqat aamma piorsarsimassutsikkut naleqartitat puigorneqanngitsinnissaat politikkikkut suliarineqartariaqarput. Tamanna ukiorpassuarni nunatta inuussutigisaat piniarneq aamma ileqqutoqqatsinnik toqqammaveqartut aallaavigalugit qajaq aamma qimusserneq tamanit sanillersuuneqarsinnaanngillat. Puigorneqassanngilarli utoqqartatta aamma ilinniartitsissutitut ileqqutoqqavut aallaavigalugit oqaluttuartarnissaat pingaartilluinnarpagut, tammatsaaliorneqarnissaat pingaartilluinnaratsigu.

Atassummiit pingaartipparput piniartut qimusserlutik umimmanniarnissamut periarfissaqarnissaat. Piniarneq inuussutissarsiutaaginnanngilaq, aammali ilaqutariinnut inuuniarnikkut aningaasaqarnikkullu pingaarutilimmik inissisimavoq. Piniartut amerlasuut piniarnermik ilisimasatik misilittakkatillu kinguaariinnut ingerlateqqittarpaat. Soorlu oqariartuutigigipput utoqqartagut

ilisimasanik ulikkaarput aamma ulluinnarsiutigaat pinngortitaq avatangiiseq, imaatigullu inuussutissarsiuteqarneq eqqarsaatigalugu atortugineqartut tammatsaaliornissaannik oqariartuuteqartissallugit.

Isumaqarpugut qimusserluni umimmanniarnermut immikkut ilassutitut pisassiissutit aalajangersarneqarnissaat periarfissatut misissorneqartariaqartoq. Tamanna qimusserluni piniarnermik attassiinnarnissamut, piniartut piniariaatsimik ileqqutoqqamik ingerlatsiinnarnissaannut aammalu piniarnermik inuussutissarsiuteqartut periarfissaasa annertusarneqarnissaannut iluaqutaasinnaavoq. Pingaartuuvoq qimusserluni piniartut immikkut isigineqarnissaat, tassami piniariaatsit assigiinngitsut tamarmik immikkut kulturikkut, inuussutissarsiornikkut aamma atorluaanikkut pingaaruteqarput.

Atassutip aamma erseqqissarusuppaa pisassiissutit annertussusaat aalajangersarneqartariaqartoq ilisimatuussutsikkut tunngaveqartumik. Umimmak nungusaataanngitsumik iluaqutigineqassaaq, aammalu pisassiissutit amerlassusaat biologit siunnersuinerat tunngavigalugu aalajangersarneqartariaqarlutik. Tamanna pingaaruteqarpoq, siunissami aamma kinguaassatta umimmannik iluaquteqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu. Kulturikkut piniariaatsit attatiinnarniarlugit pinngortitap pisuussutaanik illersuinissaq aamma pisariaqarpoq.

Taamaattumik siunnersuummi pingaaruteqartutut isigaarput biologit saniatigut piniartut, piniarnermut kattuffiit, kommunit aamma soqutigisaqaqatigiit allat attuumassuteqartut peqataatinneqarnissaat. Piniartut ulluinnarni piniarnermik ingerlatsisutut umimmannik pissutsinik, piniarfinnik, piniariaatsinik aamma allanngoriartornernik immikkut ilisimasallit akornanniipput. Taamaattumik aalajangiinermi ilisimasaat misilittagaallu tusaaniarneqartariaqarput. Pisassiissutit qanoq annertutigissanersut, qanoq agguaanneqassanersut kiisalu qimusserluni piniarnermut immikkut qanoq ilusilersorneqassanersut ataatsimoorluni oqallisigineqartariaqarput.

Atassut isumaqarpoq aamma pingaaruteqartoq immikkut ilassutitut pisassiissutit siunertaat ersarissumik aalajangersarneqassasoq. Pisassiissutit qimusserluni piniarnermut tunngatinneqarnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, taamaalilluni siunertaq tassaassammat qimusserluni piniariaatsip attatiinnarneqarnissaa ineriartortinneqarnissaalu. Aamma pisassiissutit agguaanneqarneranni sumiiffinni piniartut pisariaqartitaat, piniariaatsit aamma inuussutissarsiutigalugu piniartut periarfissaat eqqarsaatigineqartariaqarput.

Ullumikkut inuiaqatigiinni ineriartorneq sukkaneruvoq, inuillu piniariaasiat inuunermilu atugassaritaasut allanngoriartorput. Taamaattumik ileqqutoqqat kulturikkullu kingornussat allanngoriartornermi tammatsaaliorneqarnissaat immikkut eqqumaffigineqartariaqarpoq. Qimusserluni piniarneq taamaallaat ullumikkut piniartunut iluaqutaassanngilaq, aammali inuusuttut qimussernermik, qimmeqarnermik piniarnermillu ilinniarnissamut periarfissaannik pilersitsissaaq. Taamaaliornikkut kulturikkut kingornussatta inuusuttut akornanni ingerlaqqinnissaa aamma tapersersorneqassaaq.

Atassutip pingaartippaa Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornikkut periarfissat assigiinngitsut ineriartortinneqarnissaat, aamma piniarnermik inuussutissarsiuteqarneq tamatumani

pingaarutilimmik inissisimavoq. Piniartut periarfissaasa pitsaanerulersinnerisigut ilaqutariit isertitaqarnerulernissamut periarfissaat annertusarneqarsinnaapput, aammalu nunaqarfinni isorliunerusunilu inuussutissarsiornikkut periarfissat nukittorsarneqarsinnaallutik. Taamaattumik qimusserluni umimmanniarnermut immikkut pisassiissutit kulturikkut tunngaveqarnerat saniatigut aamma inuussutissarsiornikkut inuiaqatigiinnilu iluaqutissartaqarsinnaapput.

Taama oqaaseqarluta siunnersuut taperserparput Aalisarnermut piniarnermut, nunalerinermut ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnissaa innersuullugu inassutigalugu.